

Hukuk Bülteni

Şirketler Hukuku | Türkiye | Nisan 2019

BAĞIMSIZ DENETİME TABİ ŞİRKETLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") yürürlüğe girmesi ile birlikte, sermaye şirketlerinin eski usul iç ve dış denetim mekanizmalarına son verilmiş ve belirli ölçütleri karşılayan sermaye şirketleri bağımsız dış denetime tabi kılınmıştır. Geçtiğimiz yıl ise söz konusu ölçütler yeniden belirlenmiştir. Yeni ölçütler şu şekildedir:

- Şirketin aktif toplamının 35 milyon Türk Lirası veya üzerinde olması,
- Şirketin yıllık net satış hasılatının 70 milyon Türk Lirası veya üzerinde olması ve/veya
- Şirkette çalışanların sayısının en az 175 kişi olması.

Art arda iki hesap döneminde yukarıda belirtilen sınırlardan en az ikisini aşan sermaye şirketleri, takip eden hesap dönemi itibariyle bağımsız denetime tabi olacaktır.

TTK uyarınca bağımsız denetçiler, yetkili yeminli mali müşavirler veya serbest muhasebeci mali müşavirler yahut ortakları bu kişilerden oluşan sermaye şirketleridir. Bağımsız denetçi, şirketin finansal tablolarını denetlemek ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığını ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığını incelemekle yükümlüdür. Ayrıca bağımsız denetçi, denetlenen şirketin genel kurul toplantılarına katılmakla yükümlüdür.

Bağımsız denetime tabi bir anonim şirketin bağımsız denetçi atamaması veya şirket finansal tabloları ve yönetim kurulu yıllık faaliyet raporunun bağımsız denetimden geçmemesi halinde, bu belgeler düzenlenmemiş hükmünde sayılacaktır. Bunun sonucunda, söz konusu finansal tabloların genel kurulda incelenip tartışılması ve yönetim kurulu üyelerinin ibra edilmeleri, kar dağıtımı, sermaye artırımı veya azaltımı gibi kararlar alınması mümkün olamayacaktır. Ayrıca, şirket yönetim kurulu tarafından hazırlanan, ancak bağımsız denetimden geçmeyen finansal tablolar, banka ve benzeri kurumlara ya da fon sağlayan şirketlere (kredi verenler gibi) ibraz edilemeyecek, ilgili şirket tarafından kredi kullanılamayacaktır.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Son olarak, bağımsız denetime tabi bir sermaye şirketinin denetçi atamaması veya bağımsız denetimden geçmemesi halinde, şirket çeşitli yaptırımlara maruz kalabilecek ve şirket yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu doğacaktır.

1. BAĞIMSIZ DENETÇİ NASIL ATANIR?

Sermaye şirketlerinde bağımsız denetçi, genel kurul kararıyla atanır. Bu karar, tescil ve ilana tabidir. Bir sermaye şirketinin, bağımsız denetime tabi hale gelmesi ile birlikte, faaliyet yılının dördüncü ayına kadar, her halükârda ilgili faaliyet dönemi bitmeden bir bağımsız denetçi ataması gerekecektir. Eğer şirket genel kurulu faaliyet yılının dördüncü ayına kadar denetçi seçmezse, her bir yönetim kurulu üyesi veya pay sahibi asliye ticaret mahkemesine başvurarak, denetçinin mahkeme tarafından atanmasını talep edebilir.

2. BAĞIMSIZ DENETİME TABİ ŞİRKETLERİN YASAL YÜKÜMLÜLÜKLERİ NELERDİR?

(a) Finansal Tablolarının Düzenlenmesinde Türkiye Muhasebe Standartlarını Uygulama

Bağımsız denetime tabi şirketler, münferit ve (şirketler topluluklarında) konsolide finansal tablolarını düzenlerken, "Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu" ("KGK") tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara uymak ve bunları uygulamak zorundadır.

(b) Denetçiye İbraz ve Denetçinin Bilgi Alma Hakkı

Bağımsız denetime tabi şirketlerin yönetim kurullarının, finansal tabloları ve yıllık faaliyet raporlarını düzenletip onaylamaları akabinde, bunları gecikmeksizin denetçiye vermeleri gerekmektedir. Ayrıca, şirket defterlerinin, yazışmalarının, belgelerinin, varlıklarının, borçlarının, kasasının, kıymetli evrakının, envanterinin de incelenerek denetlenebilmesi için, bunların gerek finansal tabloların çıkarılması öncesinde gerekse sonrasında, şirket yönetim kurulu tarafından denetçi için erişilebilir kılınması gerekmektedir. Bunlarla birlikte denetçi, kanuna uygun ve özenli bir denetim için gerekli olan bütün bilgileri ve dayanak teşkil eden belgeleri denetlenen şirketin yönetim kurulundan her zaman talep edebilecektir.

(c) İnternet Sitesi Kurma

TTK madde 1524 uyarınca, bağımsız denetime tabi sermaye şirketleri, (i) internet sitesi kurmak, (ii) bu internet sitesini tescil ettirmek ve (iii) söz konusu internet sitesinin bir bölümünü, ana sayfadan erişilebilecek şekilde "Bilgi Toplumu Hizmetleri" olarak adlandırarak, şirketçe kanunen yapılması gereken ilanların yayınlanmasına özgülemekle yükümlüdür.

Bu yükümlülüklerin, bağımsız denetime tabi hale geldikten itibaren üç ay içinde yerine getirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, yönetim kurulu üyeleri aleyhine, 100 günden 300 güne kadar adli para cezası uygulanabilecek, yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu doğabilecek ve şirket genel kurulu ve yönetim kurulu tarafından alınan kararlar iptal edilebilecektir.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Bağımsız denetime tabi şirketlerin internet sitesi açmasına ve bu internet sitesinde yayınlanması gereken içeriğe dair yükümlülükler, 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe giren Sermaye Şirketlerinin Açacakları İnternet Sitelerine Dair Yönetmelik'te ("Yönetmelik") detaylıca düzenlenmektedir. Yönetmelik uyarınca şirketler, internet sitesine ilişkin yükümlülüklerini doğrudan kendileri yerine getirebilir veya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş Merkezi Veri Tabanı Hizmet Sağlayıcılarından destek hizmeti alabilirler.

Yönetmelik uyarınca şirketin internet sitesinde:

- MERSİS numarası, ticaret unvanı, merkezine,
- Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin ad-soyadlarına (tüzel kişi yönetim kurulu üyesi bulunması halinde, bu tüzel kişinin MERSİS numarası, ticaret unvanı, merkezi ile gerçek kişi temsilcisinin ad-soyadına),
- Taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarına, ve
- Denetçinin unvanı, merkezi ve varsa tescil edilmiş şubesine

İlişkin bilgilere, sürekli olarak ve herkesin erişimine açık olacak şekilde yer vermesi gerekmektedir. Bunlarda herhangi bir değişiklik yapılması halinde, internet sitesinde derhal gerekli güncellenimin yapılması gerekmektedir.

Yukarıdakilere ilaveten, Yönetmelik'in 6. maddesinde belirtilen hususların da internet sitesinde en az altı ay süresince ve yine herkesin erişimine açık olacak şekilde yayınlanması gerekmektedir. Bunlardan bazıları, birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin belgeler, genel kurul tutanakları, sermaye artırım ve azaltımına ilişkin belgeler ve şirketin temsil ve ilzamına dair kararlardır.

Bunların internet sitesinde TTK ve Yönetmelik'te öngörülen düzenlemelere uygun şekilde, sürede ve içerikte yayınlanmaması, ilgili kararların iptaline sebep olabilecektir. Diğer yandan, böyle bir durumda, kanuna aykırılığın tüm sonuçları doğmuş sayılacak ve kusuru bulunan yöneticiler ile yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu doğacaktır. Buna ilaveten, yönetim kurulu üyeleri aleyhine, adli para cezası uygulanabilecektir.

İLETİŞİM

Av. Pınar Bülent

pbulent@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Dilara Şengöz

dsengoz@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Özge Gizem Yerlikaya

ogyerlikaya@kolcuoglu.av.tr